

РЕШЕНИЕ

№ 17298

гр. С. 24.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 36 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и седми септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: СИМОНА В. НАВУЩАНОВА

при участието на секретаря КРАСИМИРА М. ИНКОВА
като разгледа докладваното от СИМОНА В. НАВУЩАНОВА Гражданско дело № 20231110100759 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 422 ГПК.

Предявени са от ищеца ЗАД „Евроинс“ АД, ЕИК 121265113 установителни иски с правно основание чл. 422 ГПК, вр. чл. 411 КЗ и чл. 422 ГПК, вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД за установяване спрямо ответника ЗАД „ДД.Б.: Ж. и З., ЕИК .., че дължи на ищеца сумата от 1783,77 лв. главница в размер на ½ от 3567,53 лв. изплатено застрахователно обезщетение, ведно със законна лихва от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение - 06.06.2022 г., до окончателното изплащане на вземането, и сумата от 169,47 лв. - мораторна лихва за забава от 23.06.2021 г. до 30.05.2022 г., за които е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК от 21.06.2022 г. по ч.гр.д. № 30069/2022 г. по описа на СРС, 36 състав.

Ищецът твърди, че на 01.11.2020 г. в с. о. на ул. „О. П.“, до дом № 26, е настъпило ПТП между лек автомобил „С.“, с рег. №, собственост на КЛП, управляван от Р. Щ. Ч., и паркирания лек автомобил „Н.“, с рег. №, собственост на „И.“ ЕАД, паркиран от Г. А. У.. За произшествието е съставен протокол за ПТП №т 01.11.2020 г., според който виновен за ПТП бил водачът на л.а. „С.“, с рег. №. На същия бил съставен АУАН за нарушение на чл. 25, ал. 1 ЗДвП. Л.а. „Н.“, с рег. №, бил застрахован по застраховка „Каско на МПС“ в ищцовото дружество със застрахователна полица № от ...9 г., със срок на действие от 17.11.2019 г. до 16.11.2020 г., а л.а. „С.“, с рег. № – със задължителна застраховка ГО при ответното дружество със застрахователна полица № BG/30/..... от 16.10.2020 г., със срок на действие от 16.10.2020 г. до 16.10.2021 г. В резултат на извършения ремонт на л.а. „Н.“, с рег. № ищцовото дружество е заплатило на водача на автомобила сумата от 3567,53 лв. на 27.04.2021 г. След преценка на степента на съпричиняване ищцовото дружество претендира половината от изплатеното застрахователно обезщетение. Поради което моли да бъде признато за установено, че ответникът дължи на ищеца процесните суми, като претендира и разноски по производството.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът е депозирал отговор по чл. 131 ГПК, с който оспорва предявените иски като неоснователни. Оспорва процесното ПТП да е изцяло по вина на водача на л.а. „С.“, с рег. №. Оспорва механизма на ПТП. Твърди, че водачът на л.а. „Н.“, с рег. №, има изключителна вина за настъпването на процесното

ПТП. Евентуално твърди съществено съпричиняване. Оспорва и размера на имуществените вреди. Моли съда да отхвърли предявените иски, претендира разноски.

След като взе предвид изложеното в исковата молба и отговора, събраните по делото доказателства и изявленията на страните, съдът намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Основателността на предявения установителен иск по чл. 411 КЗ се обуславя от установяване на правопораждащ фактически състав, който включва следните елементи: 1/ наличие на валиден и действащ към датата на процесното ПТП договор за имуществено застраховане, сключен между ищеца като застраховател и собственика на увредения автомобил; 2/ заплащане на застрахователно обезщетение от ищеца – застраховател на застрахования в изпълнение на сключения между тях договор; 3/ отговорност на предизвикалия ПТП водач по чл. 45, ал. 1 ЗЗД, възникнала при осъществяване изискуемите елементи на непозволеното увреждане – деяние, противоправност, настъпили в причинна връзка с деянието вреди и вина, която по арг. от чл. 45, ал. 2 ЗЗД се предполага; 4/ наличие на валидно застрахователно правоотношение между делинквента и ответника по застраховка „Гражданска отговорност“, със застрахователно покритие към датата на ПТП.

С приетия по делото и неоспорен от страните доклад са отделени като безспорни и ненуждаещи се от доказване следните факти и обстоятелства: че на 01.11.2020 г. в с. о. на ул. „О. П.“, до дом № 26, е настъпило ПТП между лек автомобил „С.“, с рег. №, собственост на КЛП, управляван от Р. Щ. Ч., и паркирания лек автомобил „Н.“, с рег. №, собственост на „И.“ ЕАД, паркиран от Г. А. У.; че л.а. „Н.“, с рег. №, бил застрахован по застраховка „Каско на МПС“ в ищцовото дружество със застрахователна полица № от ...9 г., със срок на действие от 17.11.2019 г. до 16.11.2020 г., а л.а. „С.“, с рег. № – със задължителна застраховка ГО при ответното дружество със застрахователна полица № от 16.10.2020 г., със срок на действие от 16.10.2020 г. до 16.10.2021 г. В резултат на извършения ремонт на л.а. „Н.“, с рег. № ищцовото дружество е заплатило на сервиза, извършил ремонта сумата от 3567,53 лв. на 27.04.2021 г.

От събраните по делото писмени доказателства – протокол за ПТП № 1191962 от 01.11.2020 г., декларация от 01.11.2020 г., уведомление за щети, депозирано пред застрахователя на 02.11.2020 г., опис на щети, възлагателно писмо, фактура, както и от приетото по делото заключение с вх. № 212238/28.07.2023 г. на САТЕ, изготвено от експерта Й. Д. Й. се установява, че в срока на застрахователното покритие, на 01.11.2020 г., около 11:30 часа, лек автомобил „С.“, с рег. № се движи по ул. „О. П.“ и в района на № 26, водачът предприема маневра за заобикаляне, при която реализира ПТП с паркирания от лявата му страна с отворена предна дясна врата лек автомобил „Н.“, с рег. №.

От разпита на свидетеля Г. А. У., водач на лек автомобил „Н.“, с рег. № става ясно, че си спомня за ПТП станало на 01.11.2020 г. с друг лек автомобил „Сузуки Витара“. Разказва, че паркирал пред вкъщи и пътниците от автомобила започнали да слизат. В момента, в който се отворила предната дясна врата врѐхлетял лек автомобил „Сузуки Витара“, управляван от Р. Ч. и изкривил вратата. Участъкът бил прав, имало видимост. Паркирал лявата страна на автомобила плѐтно до стената, даже не можел да слезе. Паркирал така, за да могат другите пътници да слезат. Видимите щети били по вратата и калника. Обадили се на полиция и съставили протокол за ПТП. Потвърждава, че подписът в протокол за ПТП № 1191962 от 01.11.2020 г. в графа „участник 2“ е негов. Другият водач признал, че е виновен. Автомобилът бил ремонтиран в „Нисан“, тъй като бил гаранционен.

Свидетеля Р. Щ. Ч., водач на лек автомобил „С.“, с рег. № си спомня за ПТП станало на 01.11.2020 г. с неговия комшия Г. У.. Разказва, че в момента в който завил в улицата Г. бил спрял с отворена дясна врата и го ударил. Бил спрял от лявата страна на улицата, която била тясна и еднопосочна. И двамата влизали в забранената улица, защото там живеели. Автомобилът на Г. бил спрял, момчето му отворило вратата и той го ударил. Неочаквал да се отвори вратата. Признава, че е виновен. На малко

разстояние бил, може би на метър. Органите на КАТ съставили протокол за ПТП и го глобили, тъй като той бил виновен. Потвърждава, че подписът в протокол за ПТП № 1191962 от 01.11.2020 г. в графа „участник 1“ е негов.

От заключението на САТЕ, което съдът кредитира като обективно и всестранно изготвено се установява следния механизъм на реализираното ПТП: на 01.11.2020 г., около 11:30 часа, лек автомобил „С.“, с рег. № се движи по ул. „О. П.“ и в района на № 26, водачът предприема маневра за заобикаляне, при която реализира ПТП с паркирания от лявата му страна с отворена предна дясна врата лек автомобил „Н.“, с рег. №. Всички увреждания по лек автомобил „Н.“, с рег. № се намират в пряка и причинно следствена връзка с настъпилото ПТП. Участъкът на ул. „О. П.“, в района на процесното ПТП е прав и водачите са имали видимост един към друг. От техническа гледна точка и от приложените по делото доказателства може да се определи причината за настъпване на ПТП, а именно поведението на водача на лек автомобил „С.“, с рег. №, който при преминаване покрай паркирания от лявата му страна лек „Н.“, с рег. № не е оставил достатъчно странично разстояние. Експертът посочва, че от техническа гледна точка, водачът на лек „Н.“, с рег. № е имал възможност да предотврати настъпването на процесното ПТП, ако след спирането е изчакал преминаването на автомобил „С.“ и след това е предприел отварянето на предна дясна врата. В проведеното на 27.09.2023 г. открито съдебно заседание, експертът Й. Д. посочва, че при ремонт на гаранционен автомобил в неоторизиран сервиз обикновено гаранционните условия отпадат. Минималната гаранция в България е 3 г. и при липса на обстоятелства и събития, които да изключват гаранцията, заключава, че процесното МПС е било в гаранционен период. Посочва, че предния десен калник е увреден вследствие на удара на вратата, която се измества, сгъва и уврежда калника. Няма директен удар в калника. С оглед изслушаните по делото свидетели, вещото лице дава заключение, че отварянето на вратата на лек автомобил „Н.“ има внезапен характер за водача на лек автомобил „С.“

От показанията на разпитаните свидетели, описаното в протокола за ПТП и заключението на САТЕ се установява по категоричен начин, че водачът на лек автомобил „С.“, с рег. №, преминавайки покрай паркирания от лявата му страна лек „Н.“, с рег. № не е оставил достатъчно странично разстояние и с това си поведение е причинил процесното ПТП. При тези факти съдът намира, че събитието е настъпило поради поведението на водача на лек автомобил „С.“, който в нарушение на разпоредбата на чл. 25, ал. 1 ЗДвП, извършва маневра заобикаляне на спрелия автомобил „Н.“ като не оставя достатъчно странично разстояние, блъска отворена предна дясна врата и причинява ПТП. Не се твърдят и установяват обстоятелства, изключващи вината на този водач, поради което важи презумпцията на чл. 45, ал. 2 ЗЗД.

Основателно обаче е възражението на ответника за съпричиняване. Съобразно чл. 51, ал. 2 ЗЗД основание за намаляване на размера на отговорността на делинквента е, ако и пострадалият е допринесъл за настъпването на вредите. Такова съпричиняване е налице, когато освен с поведението на делинквента увреждането се намира в пряка причинно[1]следствена връзка и с поведението на самия увреден. Съпричиняването има обективен характер, като от значение е единствено наличието на такава обективна причинно[1]следствена връзка, а е ирелевантно субективното отношение на пострадалия /т. 7 от ППВС № 17/18.11.1963 г./. Принос по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД е налице винаги, когато с поведението си пострадалият е създал предпоставки за възникване на вредите или е улеснил механизма на увреждането, предизвиквайки по този начин и самите вреди. Съгласно правилата за разпределение на доказателствената тежест ответникът следва да докаже при условията на пълно и главно доказване, че застрахованият при ищеца водач с действие или бездействие е допринесъл за настъпване на вредите /чл. 154 ГПК/. Предвид обективния факт на реализиране на процесното ПТП, съдът намира и че застрахованият при ищеца водач също е допринесъл за осъществяването му. Съгласно разпоредбата на чл. 95, ал. 1 ЗДвП водачът и пътниците могат да отварят врата, да я оставят отворена, да се качват и да слизат от превозното средство, спряно за престой или паркирано, след като се уверят,

че няма да създадат опасност за останалите участници в движението. Следователно застрахованият при ищеца водач също допринесъл за настъпване на удара като не се е огледал и уверил, че няма да създаде опасност за другите участници в движението. Това се потвърждава и от заключението на САТЕ, съгласно което водачът на лек „Н.“, с рег. № е имал възможност да предотврати настъпването на процесното ПТП, ако след спирането е изчакал преминаването на автомобил „С.“ и след това е предприел отварянето на предна дясна врата.

Предвид изложеното съдът намира, че е налице съпричиняване с 50 %. При така установения механизъм на ПТП е изготвено заключението на съдебно автотехническата експертиза, неоспорено от страните, според което щетите по процесния автомобил са в причинна връзка с така описания в протокола механизъм на произшествието.

Размерът на регресната претенция следва да се определи съобразно действителната стойност на вредата към момента на настъпване на застрахователното събитие. Действителната стойност на вредата е пазарната стойност, на която може да бъде закупено същото имущество към момента на настъпване на вредата или пазарната стойност на ремонта за отстраняване на настъпилата вреда.

Съгласно чл. 386 КЗ при настъпване на застрахователното събитие застрахователят е длъжен да плати застрахователно обезщетение, което е равно на действително претърпените вреди към деня на настъпване на събитието, освен в случаите на подзастраховане и застраховане по договорена застрахователна стойност. С оглед цитираната разпоредба и практиката на ВКС в подобни случаи съдът намира за меродавна посочената от експерта цена на ремонта извършен в официален сервиз, с оглед и представената в производството фактура за извършен ремонт на увредения лек автомобил. Досежно размерът на разходите необходими за отстраняване на щетите съдът кредитира изцяло заключението на вещото лице Й. Й. в частта, в която посочва, че стойността необходима за възстановяване на процесното МПС, изчислена на база средни пазарни цени към датата на ПТП е в размер на 3567,53 лева. Вещото лице Й. е описал подробно по какъв начин е изчислил стойността необходима за възстановяване на процесното МПС, като е съобразил периода на експлоатация на процесното МПС – 2 години, 11 месеца и 15 дни и че автомобилът е в гаранционен период.

Регресното вземане възниква в размера на по-малката от двете суми – на действителните вреди и на извършеното плащане, а в случая сумата съвпада - 3567,53 лева. Общият размер на дълга възлиза на 3567,53 лева, който следва да бъде намален с 50%, колкото е приетият от съда размер на съпричиняване. Ето защо за ответника е налице задължение за плащане на регресно вземане в размер на 1783,77, което последният не твърди и доказва да е погасил. Поради изложеното предявеният иск за главница следва да бъде уважен изцяло, ведно със законна лихва от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение - 06.06.2022 г., до окончателното изплащане на вземането.

По иска с правно основание чл. 86 ЗЗД:

Регресна покана за заплащане на процесната щета в исковия размер е получена от ответника на 28.05.2021 г. (л. 30 по делото), а отказ за изплащане на регресната претенция е получен от ищцовото дружество на 22.06.2021 г. Ответното дружество е станало причина за завеждане на делото, защото не е изпълнило задължението си по чл. 412, ал. 3 КЗ да заплати сумата в 30-дневен срок от получаване на регресната покана. Поради изложеното, искът за сумата от 169,47 лв. - мораторна лихва за забава от 23.06.2021 г. до 30.05.2022 г. се явява изцяло основателен.

По разноските:

При този изход на правния спор и предвид изрично направеното искане, право на разноски има ищецът на осн. чл. 78, ал. 1 от ГПК. Претендират се сторените от ищеца разноски в исковото производство за заплатена ДТ в размер на 82,28 лева, депозит за САТЕ в размер на 150 лева, депозит за свидетел в размер на 50 лева. Не следва да бъде присъждано адвокатско възнаграждение в размер от 495,32 лева, тъй като по делото не са представени доказателства такова да е заплатено от ищцовото

дружество. В заповедното производство за сторени разноси за заплатена държавна такса в размер от 39,07 лева.

С оглед основателността на предявените иски и на осн. чл. 78, ал. 1 ГПК в полза на ищеца следва да бъдат присъдени разноси за исковото производство в размер на 282,28 лева и разноси за заповедното производство в размер на 39,07 лева.

Мотивиран от гореизложеното, настоящият състав на Софийски районен съд

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО на основание чл. 422 ГПК вр. чл. 411 КЗ и чл. 422 ГПК, вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД, че „Застрахователно акционерно дружество ДД.Б.: Ж. и З.” АД, ЕИК ..., бул. „Г.М.Д.” № 1, ДЪЛЖИ НА Застрахователно дружество Евроинс” АД, ЕИК със седалище и адрес на управление: гр. С. бул. „Хр.К.” № следните суми: сумата от 1783,77 лв., представляваща ½ от 3567,53 лева изплатено от ищцовото дружество застрахователно обезщетение по застраховка „Каско” по щета № за ПТП, настъпило на 01.11.2020 г. в село о., ведно със законна лихва от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение - 06.06.2022 г., до окончателното изплащане на вземането, и сумата от 169,47 лв. - мораторна лихва за забава от 23.06.2021 г. до 30.05.2022 г., за които е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК от 21.06.2022 г. по ч.гр.д. № 30069/2022 г. по описа на СРС, 36 състав.

ОСЪЖДА „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Ж. и З.” АД, ЕИК ..., бул. „Г.М.Д.” № 1, ДА ЗАПЛАТИ Застрахователно дружество Евроинс” АД, ЕИК със седалище и адрес на управление: гр. С. бул. „Хр.К.” №, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от 282,28 лева – разноси в исковото производство и сумата от 39,07 лева – разноси в заповедното производство.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис на страните.

ПРЕПИС от решението да се връчи на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____